

Dosarul nr. 2ra-1220/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. N. Arabadji)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M.Guzun, Vl. Clima, Gr. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Victor Coroman, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Coroman împotriva Primăriei orașului Cricova, Angelei Caraman cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, radierea dreptului de proprietate, corectarea numerelor adreselor bunurilor imobile,

împotriva deciziei din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 06 iunie 2016, Victor Coroman, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei orașului Cricova, intervenient accesoriu Angela Caraman solicitând anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.XXXXXX din 30 octombrie 2014, cu emiterea titlului corectat.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în data de 30 octombrie 2014 a fost emis titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXXXX. Conform extrasului ÎS „Cadastru”, bunul imobil dat aparține Angelei Caraman, soția fratelui defunct al său, Sergiu Caraman, decedat la 14 noiembrie 2013.

Totodată, a menționat că este notoriu faptul că la momentul eliberării titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, Primăria orașului Cricova a comis o eroare și a indicat greșit adresa sa, str. XXXXX, nr.21, în loc să indice adresa lotului lor, str. XXXXX, nr.21 a. Faptul comiterii erorii se confirmă prin adevărul pentru dreptul de a stăpâni clădiri, eliberată în baza contractului de donație din 18 august 1979, nr. 354. De altfel, conform cărții de imobil anexate, se relevă faptul că este proprietarul lotului și a casei nr.21. Din discuția cu inginerul cadastral al Primăriei orașului Cricova, s-a constatat că s-a comis o eroare, care poate fi remediată doar prin instanța de judecată.

Reclamantul a afirmat că, după înregistrarea primară (inițială), dreptul de proprietate asupra terenului este recunoscut și se confirmă prin titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren înregistrat în registrul bunurilor imobile și înscrierea/înregistrarea din registrul bunurilor imobile (cadastru), confirmată prin extrasul din registru. Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren a fost eliberat pentru fiecare parcelă de teren conform modelului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 449 din 29 iunie 1992 despre aprobarea modelelor unice ale

documentelor, ce confirmă dreptul de proprietate, posesiune și beneficiere funciară.

Prin cererea depusă la 20 iulie 2016, drept urmare a înlăturării neajunsurilor conform încheierii din 13 iunie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău, Angela Carman a fost indicată cu calitatea procesuală de pârât, cerința formulată în cererea inițială a fost menținută.

Ulterior, la 02 decembrie 2016, reclamantul Victor Coroman, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal, a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.XXXXX din 30 octombrie 2014, cu emiterea titlului corectat, anularea deciziei nr.6/15 din 04 septembrie 2014 și a deciziei nr.1/13 din 05 februarie 2015, emise de Primăria orașului Cricova.

În motivarea cererii concretizate s-a invocat că la 28 noiembrie 2016 a luat cunoștință de decizia nr.6/15 din 04 septembrie 2014 și decizia nr.1/13 din 05 februarie 2015, emise de Primăria orașului Cricova, anterior nu a avut posibilitatea de a lua cunoștință și a le contesta. Conform deciziei nr. 6/15 din 04 septembrie 2014 s-a dispus eronat atribuirea și transmiterea în folosință Angelei Caraman lotul din str. XXXXX, nr. 21, or. Cricova, cu număr cadastral XXXXX pentru o suprafață de 0,0600 ha. Or, conform actelor anexate la cererea inițială, este evident că bunul dat îi aparține lui.

La 06 iunie 2018, în cadrul ședinței de judecată, reclamantul Victor Coroman, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal, a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren numărul cadastral XXXXX.108, situat în orașul Cricova, str. XXXXX, nr. 21, eliberat greșit lui Sergiu Caraman, radierea dreptului de proprietate a lui Sergiu Caraman din Registrul bunurilor imobile, cu numărul cadastral XXXXX.108, ca înscriere greșită la înregistrarea primară masivă, corectarea numerelor adreselor bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXXXX.108 și XXXXX.109, astfel încât numărului cadastral XXXXX.108 să-i fie atribuită adresa: mun. Chișinău, orașul Cricova, str. XXXXX, nr. 21, iar numărului cadastral XXXXX.109 să-i fie atribuită adresa: mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. 21 A.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Victor Coroman împotriva Primarului orașului Cricova, Angela Caraman cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXXXX.108, eliberat greșit lui Sergiu Caraman, radierea dreptului de proprietate a lui Sergiu Caraman din Registrul bunurilor imobile cu număr cadastral XXXXX.108 ca înscriere greșită la înregistrarea primară masivă, corectarea numerelor adreselor bunurilor imobile cu numere cadastrale XXXXX.108, atribuindu-i adresa municipiul Chișinău, orașul Cricova, str. XXXXX, nr. 21, iar numărului cadastral-adresa municipiul Chișinău, orașul Cricova, str. XXXXX, nr.21A.

Prin decizia din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Victor Coroman, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal și s-a menținut hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani; s-au anulat măsurile de asigurare a acțiunii, dispuse prin încheierea din 22 iulie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău.

La 19 iunie 2020, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.1) și la 22 iunie 2020, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.10), Victor Coroman, reprezentat de

avocatul Iuliana Pascal, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate. Prin probele examinate în cadrul ședinței de judecată, s-a constatat eroarea comisă, iar Primăria orașului Cricova a recunoscut cererea de chemare în judecată. Pentru eliberarea titlurilor noi de autentificare a dreptului deținătorului de teren, urmează a fi anulate cele vechi prin intermediul instanței de judecată. Respectiv, instanța urma să corecteze eroarea comisă de Primăria orașului Cricova. Cu referire la poziția instanței de apel precum că urmau a fi contestate și deciziile prin care s-a atribuit terenul greșit, a menționat că prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat anularea titlului emis greșit, instanța urma să soluționeze cauza în limitele solicitate.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților, conform scrisorii de însoțire datate cu 28 iulie 2020 (Vol.II, f.d.23) și a fost recepționată la 31 iulie 2020 de către Primăria orașului Cricova, conform avizului de recepție (Vol.II, f.d.26). Corespondența adresată intimatei Angela Caraman s-a restituit instanței cu mențiunea „nereclamat” (Vol.II, f.d.24-25).

Referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Victor Coroman, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

Art. 434 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă statuează că recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele cauzei rezultă că decizia instanței de apel a fost adoptată la 26 februarie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 19 iunie 2020, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.1) și la 22 iunie 2020, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.10).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei participanților la proces la 25 martie 2020, conform scrisorii de însoțire (Vol.I, f.d. 214), inclusiv la 26 martie 2020 prin intermediul poștei electronice avocatului recurentului, Iuliana Pascal (Vol.I, f.d. 214 verso), conform extrasului din poșta electronică.

Aici Completul relevă că atât cerere de chemare în judecată, cererile de concretizare a pretențiilor, cât și cererile de apel și cererea de recurs au fost semnate de către avocatul Iuliana Pascal (Vol.I, f.d.2-3, 89-90,118-119, 164-165, 174-176, Vol.II, f.d.2-9), care a acționat în numele reclamantului/apelantului/recurentului Victor Corman, în baza mandatului Seria MA nr.0944861 din 22 ianuarie 2016 (Vol.I, f.d.4).

Pornind de la textul normei de drept procedural citate *supra*, din care se deduce expres că termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, Victor Coroman, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal, a depus

cerere de recurs la 19 iunie 2020, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.1) și la 22 iunie 2020, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.10).

Deși, în textul recursului, partea recurentă menționează că decizia a fost pronunțată la 26 februarie 2020 și publicată pe site la data de 25 martie 2020 (Vol.II, f.d.2,6), recursul a fost declarat la 19 iunie 2020, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.1) și la 22 iunie 2020, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.10).

Mai mult, partea recurentă nici nu motivează ce a împiedicat depunerea cererii de recurs în interiorul termenului de 2 luni, de la comunicarea deciziei integrale a instanței de apel.

De altfel, recurentul nu a fost lipsit de posibilitatea de a se folosi de mijloacele de expediere/comunicare a actelor, atât prin intermediul poștei electronice, cât și prin intermediul Poștei Moldovei, să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, cum și a procedat la caz, doar că, deja în afara termenului legal.

Completul iterează că recurentul a beneficiat și de asistență juridică calificată în temeiul art. 8, art.75 alin. (2) Cod de procedură civilă, acordată de un avocat licențiat, inclusiv cererea de recurs a fost contrasemnată și de avocatul Iuliana Pascal, aspect reliefat anterior.

În conformitate cu art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Completul precizează că termenul de declarare a recursului în Secțiunea a 2-a este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În această ordine de idei, Completul relevă că la caz depunerea cererii de recurs s-a realizat cu omiterea termenului legal, în situația în care urma a se interesa de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc.

Mai mult, în cererea sa de recurs recurentul nu a explicat ce l-a împiedicat să se conformeze prevederilor legale la declararea recursului în termen, în condițiile în care decizia integrală a instanței de apel a fost comunicată inclusiv avocatului Iuliana Pascal la 26 martie 2020 și totodată, însuși recurentul a menționat că a fost publicată pe site-ul instanței la 25 martie 2020.

Astfel, în situația relatată, având în vedere diligența părților de a urmări desfășurarea procesului, precum și obligația participanților la proces, în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Completul conchide că recurentul au eludat obligația lor de valorificare a drepturilor procedurale în termenul stabilit de legiuitor.

De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a relevat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În fiecare caz, instanțele naționale trebuie să verifice dacă motivele privind extinderea termenului limită pentru recurs poate să justifice ingerința în principiul *res judicata*, în special dacă legislația națională nu limitează discreția fie în ceea ce

privește timpul sau motivele pentru extinderea termenului limită (a se vedea Ponomaryov v. Ucraina, nr.3236 / 03, §§ 41, 3 aprilie 2008).

Or, în cauza Bodiș vs Republica Moldova, cererea nr. 7516/10, hotărârea din 18 iunie 2019, §§ 23-24, Curtea a considerat că prin admiterea recursului după scurgerea unei perioade considerabile de timp și în absența vreunei explicații plauzibile de ce nu a făcut-o mai devreme, a adus la zero tot procesul judiciar, care s-a finalizat cu o decizie definitivă și executorie și astfel a constituit *res judicata*. Astfel, Curtea Supremă de Justiție a încălcat principiul securității raporturilor juridice și a încălcat dreptul reclamantului la un proces echitabil în sensul Articolului 6 § 1 din Convenție, astfel a avut loc violarea Articolului 6 § 1 din Convenție (a se vedea Brumărescu vs Romania [GC], nr. 28342/95, §§ 61 și 62).

Adițional, Completul notează că în jurisprudența CtEDO, în cauzele față de Republica Moldova, s-a mai punctat că legislația moldovenească prevede un termen limită de adresare cu recurs până a deveni o decizie definitivă. Astfel, Curtea a constatat o violare atunci când autoritățile au admis un recurs depus după expirarea termenului de prescripție (Melnic c. Moldovei, §§ 41- 43; Istrate c. Moldovei, nr. 53773/00, §§ 53 - 55, 13 iunie 2006). În consecință, Curtea a constatat o violare a art. 6 § 1 CEDO în ceea ce privește principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Victor Coroman, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal, or, recursul a fost declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 433 lit. b), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Victor Coroman, reprezentat de avocatul Iuliana Pascal, împotriva deciziei din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat